

VEDTÆGTER OG GENERAL- FORSAMLING

Indhold

Vedtægter og generalforsamling.....	4
Den stiftende, ordinære og ekstraordinær generalforsamling	4
Den stiftende generalforsamling	5
Ekstraordinær generalforsamling.....	6
Digital generalforsamling	6
Afstemning ude og hjemme.....	7
Hvilken betydning kan digital afstemning have:.....	7
Vigtig viden om generalforsamling	8
#1. Stemmeret.....	8
#2. Hvornår er man medlem?	8
#3. For få kandidater	8
#4. Forlader posten i utide.....	9
#5. Suppleant i arbejdstøjet.....	9
#6. Ny rollefordeling.....	9
#7. Regnskab uden revisors godkendelse	10
#8. Mistillid til hele bestyrelsen.....	11
#9. Nyvalg efter ekstraordinær generalforsamling	11
#10. Emner på ekstraordinær generalforsamling.....	11
Skabelon til standardvedtægter.....	12
Vejledning om generelle krav til en forenings vedtægter	12
Lovens minimumskrav til vedtægter	13
Forretningsorden.....	14

Vedtægter og generalforsamling

Generalforsamlingen er foreningens fundament. En generalforsamling er foreningens øverste myndighed. Det er her fundamentet i form af vedtægter, valg, ansvar og økonomi bestemmes. De beslutninger, en generalforsamling vedtager, kan bestyrelsen ikke senere ændre. På den ordinære generalforsamling, der afholdes en gang om året (vedtægterne fortæller hvornår), fremlægges og godkendes foreningens regnskab for det år, som er gået.

Bestyrelsen er foreningens daglige ledelse mellem generalforsamlingerne. Det er på generalforsamlingen, at medlemmerne får lejlighed til at stille spørgsmål til foreningens daglige ledelse og bestyrelsens dispositioner i det forgangne år. Det er desuden på generalforsamlingen, at der fremlægges planer og træffes beslutninger for foreningens fremtid, ligesom der kan lægges budget for det kommende år. Budgetlægning kan dog også være et rent bestyrelsesanliggende, som sker før generalforsamlingen.

Det er på generalforsamlingen, at medlemmerne har indflydelse på hvem, der skal sidde i bestyrelsen. Det er også her medlemmerne har mulighed for at blive hørt og få forslag behandlet, og det er her bestyrelsen skal stå til regnskab for årets aktiviteter.

Den stiftende, ordinære og ekstraordinær generalforsamling

Der findes 3 typer generalforsamlinger: Den stiftende, ordinære og den ekstraordinære. Den ordinære holdes typisk en gang om året, når regnskabsåret er slut, og ofte er tidspunktet og dagsorden fastlagt i vedtægterne.

Den stiftende generalforsamling

Når vedtægterne er udformet og diskuteret, skal de vedtages på den stiftende generalforsamling. Her vælger I også jeres bestyrelse, der skal stå for den daglige ledelse af foreningen.

I indkaldelsen til den stiftende generalforsamling skal vedtægterne også være tilgængelige. Til den stiftende generalforsamling er det væsentligt, at der deltager personer, som har interesse i den kommende forening.

Det kan være interessekredsen, personer fra lokalsamfundet, kommende medlemmer eller andre, der finder det interessant at deltage i stiftelsen af foreningen. Invitationen til den stiftende generalforsamling skal være tilgængelig for så mange mennesker som muligt.

Minimumsdagsorden til stiftende generalforsamling

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Registrering af fremmødte
4. Valg af stemmetællere
5. Gennemgang af vedtægter og afstemning om vedtægter
6. Valg ifølge vedtægterne
7. Eventuelt

Når den stiftende generalforsamling er gennemført, er foreningen dannet. Næste skridt er at igangsætte aktiviteter, der selvfølgelig ligger op ad foreningens formål beskrevet i vedtægterne.

Den ekstraordinære kan holdes på et hvilket som helst tidspunkt af året. Dagsordenen består af det eller de punkter, som de (bestyrelses-)medlemmer, der har indkaldt til den ekstraordinære generalforsamling, ønsker behandlet.

Ekstraordinær generalforsamling

Der kan eller skal indkaldes til ekstraordinær generalforsamling, hvis

- regnskab og budget ikke er blevet godkendt af generalforsamlingen
- et flertal i enten bestyrelsen eller blandt medlemmerne ønsker en ekstraordinær generalforsamling. (vedtægter fortæller, hvad der skal til for at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling.)

Digital generalforsamling

En generalforsamling kan foregå helt eller delvist digitalt. Foreninger kan som udgangspunkt kun holde online generalforsamling, hvis det også står nævnt i vedtægterne. Derfor skal medlemmerne have forholdt sig til det ved at have stemt om en regel i vedtægterne om muligheden.

En forening kan dog komme i en nødretssituation, for eksempel hvis det ikke over lang tid har været muligt at gennemføre en generalforsamling, og det er presserende og nødvendigt at gennemført mødet. Derfor kan det være lovligt at holde generalforsamling online, selvom vedtægterne ikke indeholder en regel om det. Der kan være tale om nødret, når

- et flertal i bestyrelsen har trukket sig

- at foreningen har brug for, at generalforsamlingen tager stilling til et vigtigt spørgsmål
- at foreningens økonomi er kritisk
- at utilfredshed hos medlemmerne kræver afklaring
- at foreningen ikke kan forvente at kunne afvikle fysisk generalforsamling - f.eks. COVID-19

Hvis det er nødvendigt at generalforsamlingen foregår elektronisk, kan det ske enten helt, hvor alle deltager digitalt, eller delvist, hvor nogle er fysisk til stede og andre deltager digitalt.

Udgangspunktet bør tages i, at det er en delvis elektronisk generalforsamling, så nogle samles fysisk, mens andre deltager elektronisk. På den måde sikres, at medlemmer der ikke er vant til elektronisk mødeafvikling, kan møde frem på normal vis.

Ved tilmelding til generalforsamlingen, må de tilmeldte oplyse, om de ønsker deltagelse fysisk eller elektronisk og i indkaldelsen skal bestyrelsen informere nærmere om, hvordan elektronisk deltagelse er mulig, og der skal benyttes et system, der sikrer, at tilmelding, kontrol af deltagelse og gennemførelse af dagsordenens punkter, herunder eventuel skriftlig afstemning, kan finde sted på betryggende måde.

Afstemning ude og hjemme

Selve afstemningen kan foregå såvel ved generalforsamlingen som fra hjemmet. Medlemmerne får oftest 8-10 dage til at foretage afstemningen og mindes om det via sms og mails i dagene op til den sidste frist.

Hvilken betydning kan digital afstemning have:

- får flere medlemmer til at deltage i generalforsamlinger
- gør det nemmere for klubbens medlemmer at deltage i beslutningerne
- kan skabe et større ejerskab hos medlemmerne
- giver en større variation i bidragene til foreningens udvikling
- giver øget input til fremtidens forening
- giver medlemmer en større indsigt i foreningens arbejde
- skaber mere åbenhed om foreningens vilkår og beslutninger
- skaber et brand omkring klubben

Vigtig viden om generalforsamling

Hvem har stemmeret, og hvem kan vælges til bestyrelsen? Hvordan vælger man, når formanden har forladt posten i utide? Her er ti hyppige spørgsmål om regler og retningslinjer for generalforsamlinger:

#1. Stemmeret

En mor er i tvivl, om hun har tale- og stemmeret ved en generalforsamling i sin 14 årige datters langrendsklub. I klubbens vedtægter står således:

"Stemmeberettigede på generalforsamlingen er æresmedlemmer og alle medlemmer over 16 år, der er lige med i kontingent, og som har været medlem af klubben de sidste tre måneder, før generalforsamlingens afholdelse.

Svar fra GIF: Som spørgeren er inde på, kan der være tvivl. Vi vil dog anse det for rigtigst at antage, at reglen alene tilsigter at regulere, hvornår børn og unge selv kan stemme. Min vurdering er, at den almindelige regel om, at en forælder kan tale for sit barn, også gælder her. Moderen kan derfor tale, men ikke stemme, såfremt hun ikke er medlem.

Spørgsmålet kan reguleres af vedtægterne, og GIF vil anbefale at vælge den løsning. Det er lovligt at skrive i vedtægterne, at medlemmer under 16 år ikke har stemmeret. Det er også lovligt at anføre i vedtægterne, at unge, der f.eks. er fyldt 16 år, har stemmeret. En sådan bestemmelse vil GIF anbefale.

#2. Hvornår er man medlem?

Kan man tegne medlemmer umiddelbart inden en ekstraordinær generalforsamling? Eller sætter datoen en naturlig grænse for indmeldelse?

Svar fra GIF: Hvis vedtægterne ikke indeholder regler om det, kan medlemmer indmeldes også op til en ekstraordinær generalforsamling og have stemmeret på denne. Det må dog antages, at bestyrelsen skal have en rimelig tid til at tage stilling til, om ansøgningen om medlemskab accepteres.

#3. For få kandidater

Til en generalforsamling vil flere bestyrelsesmedlemmer udtræde før tid, men de vælger at blive, da generalforsamlingen ikke kan stille tilstrækkelig mange nye kandidater. Til gengæld møder to interesserede efter opfordring op til det første

bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen. Kan de deltage i bestyrelsesarbejdet frem til næste generalforsamling, hvor de kan vælges formelt og på samme vilkår som valgte medlemmer? Kan man tage beslutningen om dem på det efterfølgende bestyrelsesmøde og indskrive den i referat eller indkalde til ekstraordinær generalforsamling?

Svar fra GIF: De pågældende kan kun deltage på uformel basis, og kan ikke tillægges stemmeret. Det rigtige vil være at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, så de kan blive indvalgt.

#4. Forlader posten i utide

I en bestyrelse med 5 medlemmer er man enten alle på valg eller også vil man fx have halvdelen på valg i lige år og den anden halvdel på ulige år. Et af de bestyrelsesmedlemmer, som ikke er på valg ved den ordinære generalforsamling, træder ud af bestyrelsen, og suppleanterne er ikke længere disponible. Hvordan håndteres valgene på generalforsamlingen, for eksempel i et lige år?

Svar fra GIF: Generalforsamlingen vælger de antal bestyrelsesmedlemmer for 2 år samt 1 bestyrelsesmedlem for 1 år, og ellers skal der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling.

#5. Suppleant i arbejdstøjet

I en bestyrelse er et medlem fratrådt i sin valgperiode, og suppleanten er indtrådt. Skal posten besættes ved valg på førstkomende generalforsamling?

Svar fra GIF: Suppleanten indtræder for den valgperiode, som det fratrådte bestyrelsesmedlem havde. Så det afhænger af denne periodes udløb.

#6. Ny rollefordeling

En formand ønsker ikke genvalg, men generalforsamlingen opstiller og vælger det antal bestyrelsesmedlemmer, som vedtægterne foreskriver. Da ingen af de nye i bestyrelsen ved den efterfølgende konstituering ønsker at overtage formandsposten, indvilger kassereren i at tage posten. Den nye formand er regnskabskyndig. Derfor er det praktisk at fordele kassererens opgaver på de to personer. Strider det imod nogle regler at omfordele rollerne?

Svar fra GIF: Det er tilladt at omfordele rollerne, når blot kassereren har det formelle ansvar over for bestyrelse og generalforsamling. Men denne ordning kan kun ske, såfremt bestyrelsen selv skal konstitueres. I nogle vedtægter har man beskrevet valg af formand og kasser, samt bestyrelsesmedlemmer særskilt. Såfremt bestyrelsen selv skal konstituere sig, er det derefter er det op til bestyrelsen at konstituere sig med formand, kasserer mv. Er det derimod generalforsamlingen, der direkte foretager valgene til formand og kasserer, kan bestyrelsen ikke lave om på dette, og så må der en ekstraordinær generalforsamling til for at bytte om på rollerne.

#7. Regnskab uden revisors godkendelse

En revisor har fået et regnskab til godkendelse, men mener at han ikke kan godkende det. Kan generalforsamlingen godkende regnskabet, når revisoren ikke kan/vil?

Svar fra GIF: Generalforsamlingen må forholde sig til revisors anmærkninger og kan så vælge at godkende regnskabet på trods af disse. Mener generalforsamlingen, at regnskabet som følge af revisors bemærkninger ikke kan godkendes, må der udarbejdes et nyt regnskab.

#8. Mistillid til hele bestyrelsen

Kan hele bestyrelsen væltes på en ekstraordinær generalforsamling, hvis forslaget kommer op?

Svar fra GIF: Det kræver at en ekstraordinær generalforsamling behandler et forslag om afsættelse af hele bestyrelsen, da det har karakter af stillingtagen til, om der udtrykkes mistillid til hele bestyrelsen med den virkning, at den skal gå af. Der kan herefter vælges en ny bestyrelse på samme generalforsamling. Er situationen derimod den, at spørgsmålet om mistillid rejses spontant på en generalforsamling, kan der stemmes om bestyrelsens afgang, men nyvalg bør foregå på en ny særskilt indkaldt generalforsamling.

#9. Nyvalg efter ekstraordinær generalforsamling

Ifølge en forenings vedtægter er to bestyrelsesmedlemmer på valg i lige år, og tre i ulige år på de ordinære generalforsamlinger. Men nu har foreningen haft en ekstraordinær generalforsamling med nyvalg til alle fem poster. Skal alle fem genvælges på førstkomende ordinære generalforsamling?

Svar fra GIF: Valgperioden følger derefter den almindelige turnusordning i vedtægterne. Der bør være taget højde for dette ved de valg, der er foretaget på den ekstraordinære generalforsamling, så valgperioder er anført. Er det ikke tilfældet, må der på den ordinære generalforsamling trækkes lod om, hvem der er på valg på dette (tre eller to, afhængig af om lige eller ulige år).

#10. Emner på ekstraordinær generalforsamling

En formand går i utide. Næstformanden indtager hans plads, og bestyrelsen indsætter en fungerende næstformand. Nu ønsker en kreds af medlemmer en ekstraordinær generalforsamling. De samler det antal medlemmer, som vedtægterne kræver, men er ikke enige om, hvad der skal stå i indkaldelsen. De har flg. forslag:

1. Man kan kun indkalde for at vælge ny formand
2. Man kan indkalde og vælge ny formand og ny næstformand
3. Man kan indkalde og have alt på dagsordenen, da generalforsamlingen er foreningens øverste myndighed.

Hvilke af de tre punkter er korrekt?

Svar fra GIF: En ekstraordinær generalforsamling kan omfatte alle de emner, der er stillet krav om behandles, og som fremgår af dagsordenen for mødet. Det er altså løsning tre, der er den rigtige.

Skabelon til standardvedtægter

Få hjælp til at udforme eller opdatere din forenings vedtægter med afsæt i skabeloner til standardvedtægter tilpasset netop din foreningstype. Alle skabeloner er til inspiration, men de er udarbejdet, så de også kan bruges, som de er. Du finder standardvedtægter til sådan en forening her.

Vejledning om generelle krav til en forenings vedtægter

Der findes ingen generel lovgivning, der kræver, at en forening skal have vedtægter, eller at vedtægterne skal have et bestemt indhold. Men i praksis bør alle foreninger have vedtægter. Vedtægterne kan være mere eller mindre omfattende alt efter foreningens formål, da vedtægter har karakter af en aftale indgået mellem foreningens medlemmer. Vedtægterne angiver de spilleregler, som medlemmerne er enige om, skal være gældende for det fællesskab, som foreningen er.

Lovens minimumskrav til vedtægter

Stort set alle idrætsforeninger og andre folkeoplysende foreninger ønsker at få kommunalt tilskud. Disse krav flugter med de betingelser, som GIF stiller til deres medlemsforeninger. Det er at:

- Have formuleret et (idrætsligt) formål med foreningsdannelsen, som skal fremgå af vedtægterne.
- Have en bestyrelse. Valg til bestyrelsen og antallet af bestyrelsesmedlemmer skal fremgå.
- Være demokratisk opbygget.
- Bygge på aktivt medlemskab. Ved aktivt medlemskab forstås, at de pågældende selv har meldt sig ind og betaler kontingent for aktivitet. Desuden kan der være passive medlemmer.
- Betingelser for medlemskab skal fremgå, og medlemskab skal som udgangspunkt være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål.
- Hjemsted (kommune) skal fremgå. Det er hjemstedskommunen, der yder tilskud.
- Regnskabsår og regnskabsaflæggelse samt valg af revisor skal beskrives.
- Procedure for vedtægtsændringer.
- Anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør.

Forretningsorden

Bestyrelsen i foreningen kan vælge at supplere vedtægterne med en forretningsorden, der beskriver regler for bestyrelsens arbejde. Du finder standardforretningsorden til en forening her.